

SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA A MATEMATIKY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

1. Část – český jazyk

Vyučovací předmět Seminář českého jazyka obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Rozšiřuje a prohlubuje učivo a je zaměřen především na přípravu žáků k přijímacím zkouškám na střední školy. Vyučovací předmět Seminář českého jazyka disponuje touto časovou dotací: **8. a 9. ročník - 1 hodina týdně čj, 1 hodina týdně matematika**. Výuka Semináře českého jazyka probíhá ve třídě či venkovní učebně.

2. Část – matematika

Vyučovací předmět seminář z matematiky doplňuje a rozšiřuje výuku matematiky a pomáhá naplňovat cíle vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Obsah semináře je sestaven tak, aby bylo možné jednotlivé tematické celky propojit a využít různé přístupy k řešení úloh a dále zařadit nové okruhy učiva navazující na učivo probrané.

Vede studenty k systematickosti vlastní práce a odpovědnosti za ni, k přesnému vyjadřování a odůvodněné argumentaci, k předcházení zátěžovým situacím a jejich zvládnutí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE K UČENÍ:

- vedeme žáky k sebekritickému hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k využívání osvojených pravidel pravopisu
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probraným učivem
- klademe důraz na čtení s porozuměním, na schopnost odlišovat podstatné od podružného
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU:

- vedeme žáky, aby hledali různá řešení problému a obhájili své stanovisko
- vybízíme žáky, aby vyhledávali chyby a uměli odůvodnit správné řešení, aby vědomě užívali mluvnická pravidla v písemné i mluvené formě
- umožňujeme řešit netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Cermat)

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- vedeme žáky k správné formulaci ústních či písemných projevů
- umožňujeme jim komunikovat s vrstevníky a dospělými přiměřeně komunikační situaci

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- vyžadujeme dodržování a respektování dohodnutých pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- zařazujeme skupinové práce kvůli spolupráci a vzájemné pomoci

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE OBČANSKÉ:

- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- podporujeme respektování odlišností intelektových, etnických a sociálních

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- vedeme žáky k dodržování správných hygienických návyků pro čtení a psaní
- podporujeme v nich účelně využívat učebnice, pomůcky a další informační zdroje

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské DIGITÁLNÍ KOMPETENCE:

- ve výuce se zaměřujeme na ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- digitální zařízení, aplikace a služby využíváme při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- klademe důraz na bezpečné užívání zařízení i dat
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí podporujeme etické jednání

8. a 9. ročník ČESKÝ JAZYK			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě	žák (v 8. ročníku) - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis - získává znalosti o jazykové normě a učí se ji vhodně užívat v různých komunikačních situacích - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova cizího původu - rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - samostatně vyhledává v Pravidlech českého pravopisu - orientuje se ve Slovníku spisovné češtiny a Slovníku cizích slov - v písemném projevu zvládá slootovorný pravopis - tvoří spisovné tvary slov a vhodně jich	Jazyková výchova • skladba: věta jednoduchá - větné členy základní a rozvíjející, skladební dvojice, grafické znázornění věty jednoduché, věta jednočlenná (bezpodmětová), souvětí - druhy vedlejších vět, souřadné poměry mezi větami, souřadné spojení několikanásobných větných členů, grafické znázornění souvětí • slovní zásoba a tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování, přejímání slov z cizích jazyků a nespisovných vrstev češtiny • tvarosloví: podstatná jména: abstraktní, konkrétní, látková, pomnožná, hromadná, skloňování podstatných jmen cizího původu, slovesa: slovesný vid	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> sociální rozvoj, morální rozvoj, osobnostní rozvoj <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova:</u> kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita Mezipředmětové vztahy - vzdělávací obsah předmětu Seminář českého jazyka prolíná do všech ostatních předmětů

vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	využívá v komunikaci - v písemném projevu zvládá lexikální pravopis - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - pracuje s texty (důraz na procvičování čtenářské gramotnosti žáků)		
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní	žák (v 9. ročníku) - samostatně se orientuje v Pravidlech českého pravopisu a dalších dostupných jazykových příručkách - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch - zná způsoby tvoření českých slov - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační	Jazyková výchova • obecná poučení o jazyce, jazykové příručky • zvuková stránka jazyka: hlásky, zvuková stránka slova a věty • slovní zásoba: význam slov a slovních spojení, obohacování slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy • pravopis • tvarosloví: slovní druhy ohebné a neohebné, mluvnické kategorie ohebných slovních druhů • skladba: věta jednoduchá – větné členy, skladební dvojice, grafické znázornění věty jednoduché, shoda přísudku s podmětem, věta	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> sociální rozvoj, morální rozvoj, osobnostní rozvoj <u>Multikulturní výchova:</u> kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita <u>Mediální výchova:</u> receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení

druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí - v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace - pracuje s texty (důraz na procvičování čtenářské gramotnosti žáků)	jednočlenná (bezpodmětová), větný ekvivalent, souvětí – druhy vedlejších vět, souřadně poměry mezi větami, grafické znázornění souvětí, zásady psaní čárky v souvětí, věty podle postoje mluvčího, přímá a nepřímá řeč, zvláštnosti větné stavby, odchylky proti normě - typy textů domněnky, hypotézy • ANALÝZA TEXTU - funkční styly, slohové postupy, vybrané útvary a pojmy související s typy textů	Mezipředmětové vztahy - vzdělávací obsah předmětu Seminář českého jazyka prolíná do všech ostatních předmětů

MATEMATIKA	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ žák: -provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; ve výpočtech umí použít druhou mocninu a odmocninu -modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel -používá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu mezi celkem a jeho částí (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) -řeší modelováním a výpočtem situace -řeší aplikační úlohy matematizují jednoduché reálné situace s využitím proměnných; -určí hodnotu výrazu, pracovat s mnohočleny (+, −, ·, :, vytýkání) -formuluje a řešit reálné situace pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řešit jednoduché problémy, modelují konkrétní situace, využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	ČÍSLO A PROMĚNNÁ - dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti - celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - poměr – měřítko, úměra, trojčlenka - procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování - mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny - rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými“
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY -vyhledává, vyhodnocuji a zpracovává data -porovnává soubory dat -určit vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti -vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem -matematizují jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr - funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce“
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

-zdůvodní a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - Charakterizují a třídí základní rovinné útvary -určí velikost úhlu měřením a výpočtem -odhadné a vypočítá obsah a obvod základních rovinných obrazců -používá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh -načrtne a sestrojí rovinné útvary -používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků -načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, -určí osové a středově souměrný útvar -pozná základní prostorové útvary (tělesa) a využívat jejich vlastnosti při řešení jednoduchých úloh -odhadné a vypočítat objem a povrch těles, -sestrojí jejich síť a u jednoduchých těles načrtnout jejich obraz v rovině -analyzují a řešit aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) • metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta - prostorové útvary • kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol - konstrukční úlohy • množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost“
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • logicky uvažují při řešení úloh a problémů a nalézat různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikují a propojují získané poznatky a • dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

